

Шығыс Қазақстан облыстық білім басқармасы
Көкпекті аудандық білім, денешынықтыру және спорт бөлімі
КМҚК «Балалар өнер мектебі»

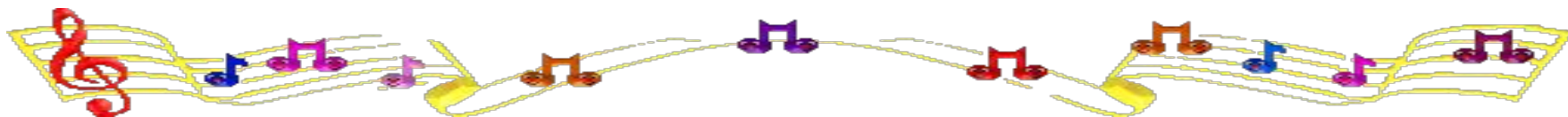
Ноталық белгілер- Нотные знаки

Сольфеджио пәнінен бастауыш сыныптарға
оқу-көрнекілік әдістемесіне
арналған қосымша
Приложение к

Учебно-наглядному пособию по сольфеджио
для начальных классов ДМШ

Құрастырушы: Сольфеджио сабағының оқытушысы:
Таныбаева Шарипа Саруаровна

КӨКПЕКТІ
2016 жыл

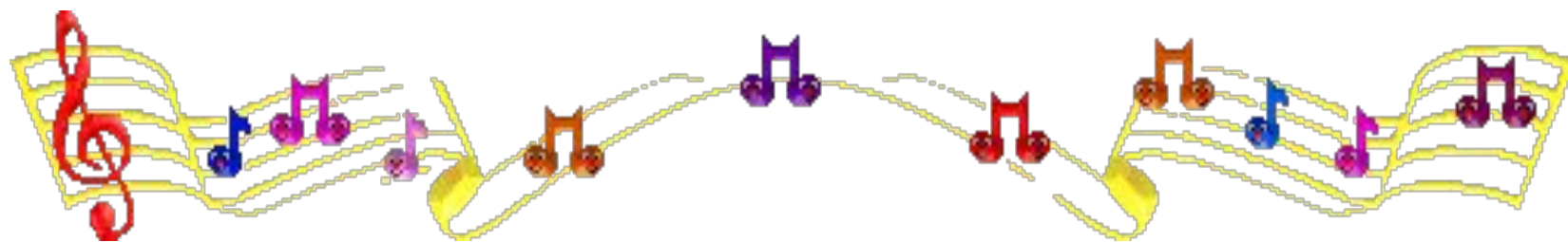
Бекітемін :
Директор КМҚК “ Балалар өнер мектебі “
Сулейменов А .Д

Келісемін:
оқу ісінің меңгерушісі
Байғалиева А.А.

Ноталық белгілер-
Нотные знаки

Сольфеджио пәнінен бастауыш сыныптарға
оқу-көрнекілік әдістемесіне
арналған қосымша
Приложение к
Учебно-наглядному пособию по сольфеджио
для начальных классов ДМШ

Ы. Алтынсарин: «Балаға айтып түсіндіргеннен гөрі, қолымен ұстап, көзімен көріп, мұрнымен иіскеп түсіндірген сабақ ұғымды» деген. Сондықтан оқушыларға білімді сапалы меңгертуде көрнекілік әдісін пайдаланудың маңызы зор.

Аннотация

Сольфеджио теория негізі пәнінен бастауыш сыныптарға арналған оқу-көрнекілік әдістемесі: 26 плакат, А4 форматында, Атаулы оқу-көрнекілік әдістемесі 26 плакаттан құралған Тақтаға орналасқанда оқушылардың музыкалық қабілетін өсіру мақсатында іздену мен шығармашылық ойлауға жағдай туғызады .

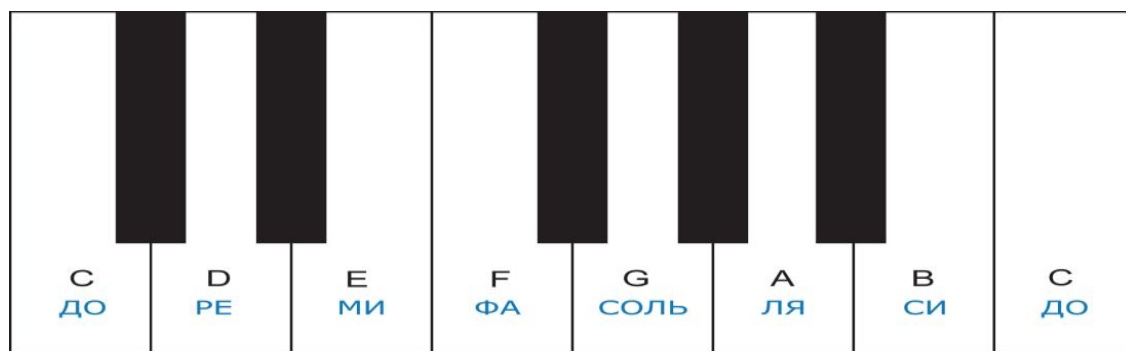
Учебно-наглядное пособие для уроков теории музыки и сольфеджио в начальных классах : 26 плакатов формата А4

Будучи размещёнными на видных местах, плакаты способствуют быстрому запоминанию и усвоению материала.

Цель данного пособия - помогать ребёнку познавать мир музыки, осваивать теорию .

Это пособие с успехом может использоваться, как для групповых занятий по сольфеджио и индивидуально.

Музыкалық дыбыстардың атаулары- Названия звуков

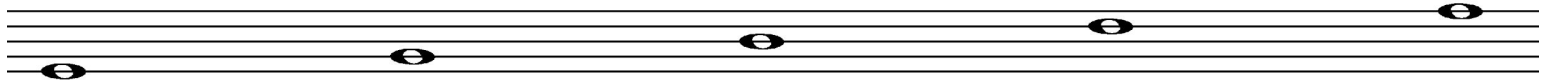
ОКТАВА
lovepiano.ru

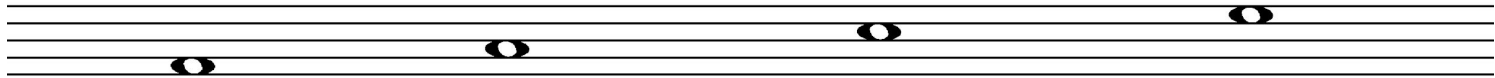
Ноталық жүйе (Ноталық стан) - НОТНЫЙ СТАН

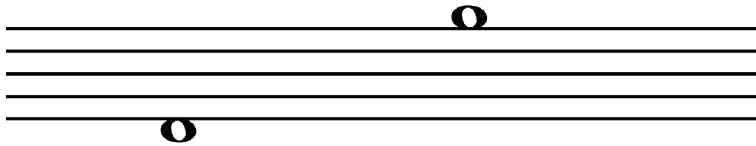
Ноталар жүйе сызықтарының өзінде:

Сызықтардың араларында:

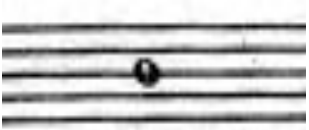

Жүйе сызықтарының астында және үстінде жазылады:

Ноталар ұзақтығы

Длительности нот

Целая - - Бүтін

Половинная - - жарты

Четвертная - - төрттік

Восьмая - - сегіздік

Шестнадцатая - - оналтылық

Ноталардың ұзақтығын бөлшектеу кестесі

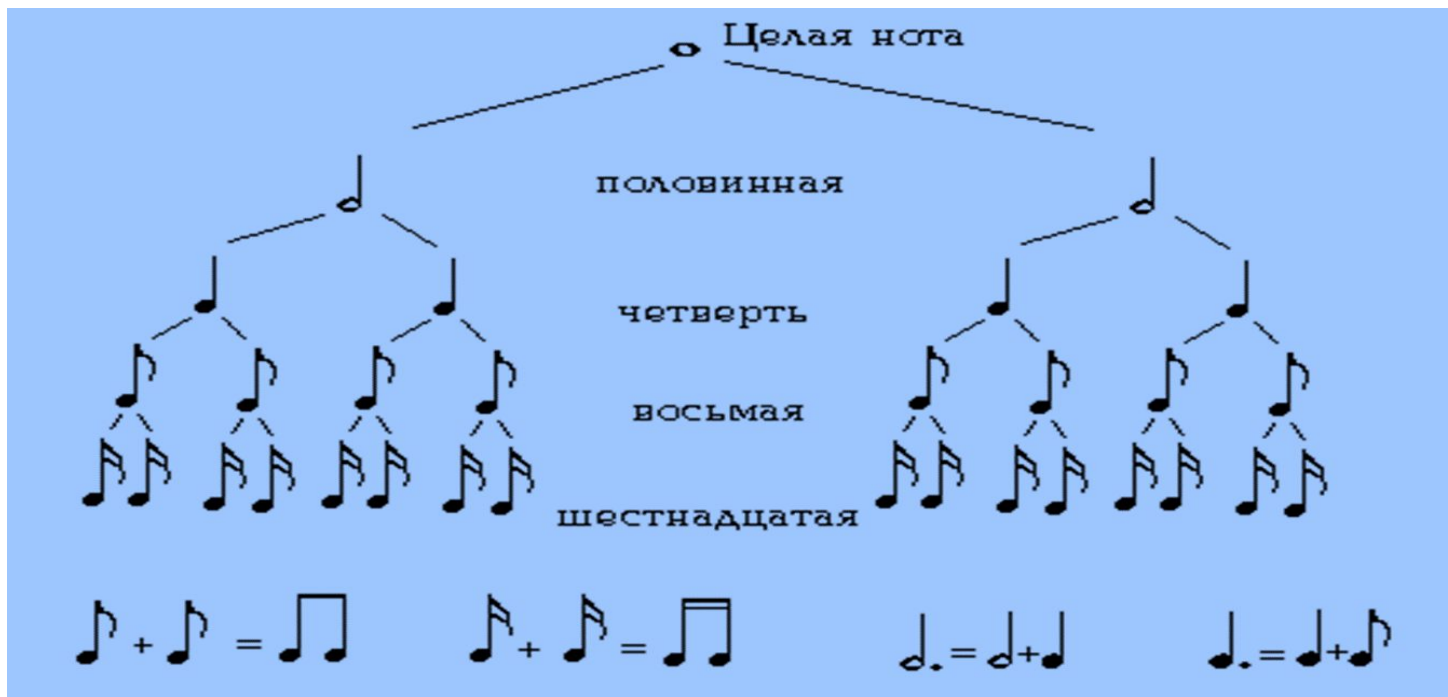
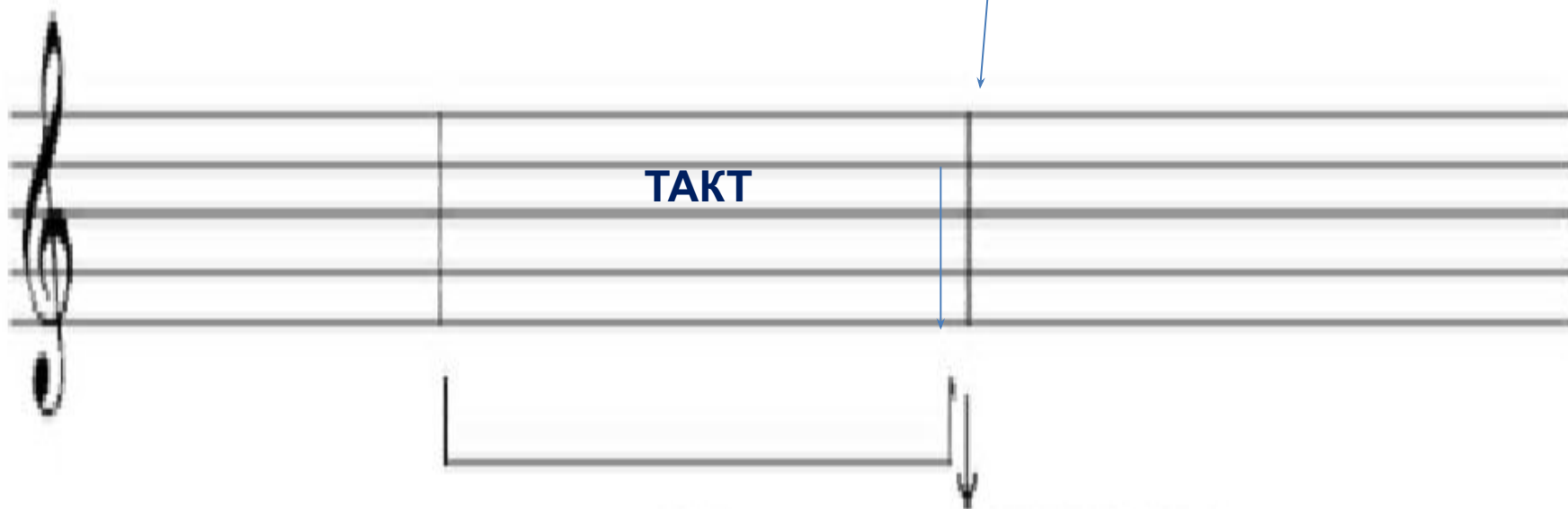

схема длительности нот

**СКРИПКА КІЛТІ, «соль кілті»-
СКРИПИЧНИЙ КЛЮЧ, «ключ соль»»**

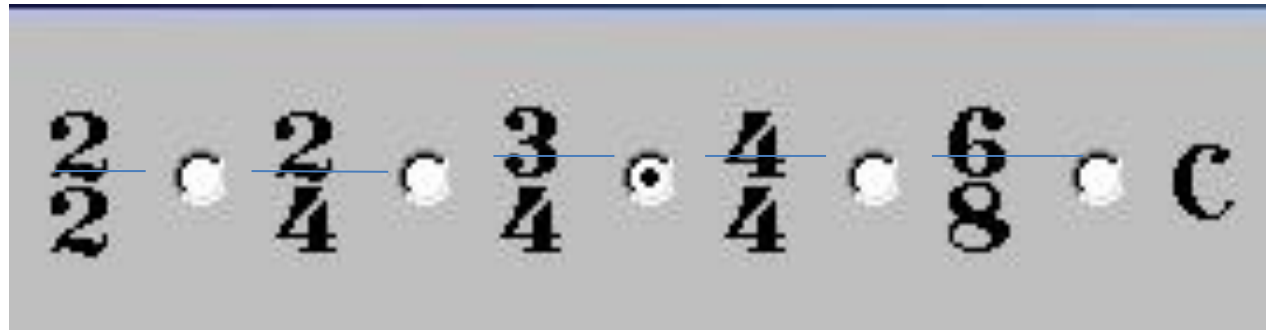
ТАКТ ЖӘНЕ ТАКТ СЫЗЫҚТАРЫ

ТАКТ и ТАКТОВАЯ ЧЕРТА

Размер обозначается цифрами и буквой

Өлшемдік үлестер

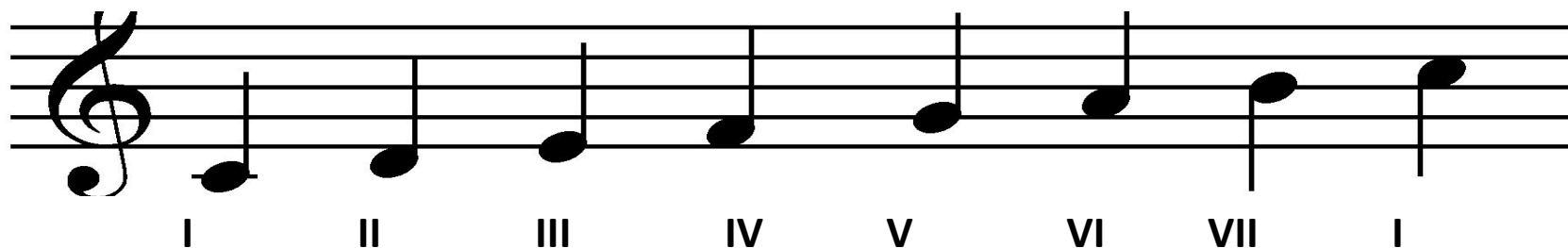
= C

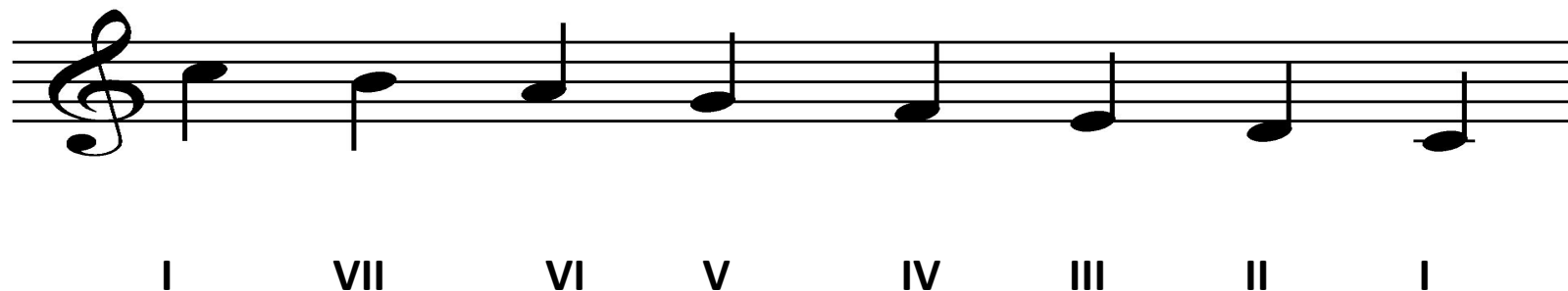
До мажор гаммасының сатылары жоғары қарай:

Гамма до мажор

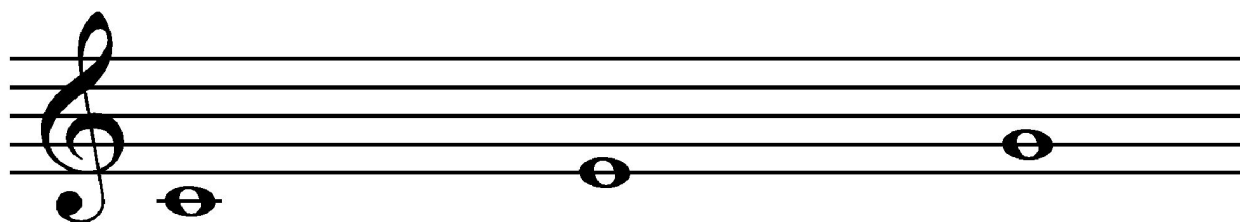
До мажор гаммасының сатылары жоғары қарай:

До мажор гаммасының сатылары төмен қарай:

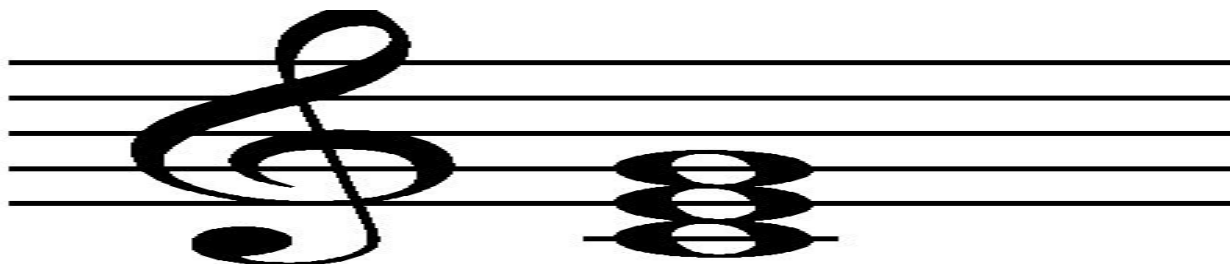
Тоникалық үшдыбыстық- Тоническое трезвучие

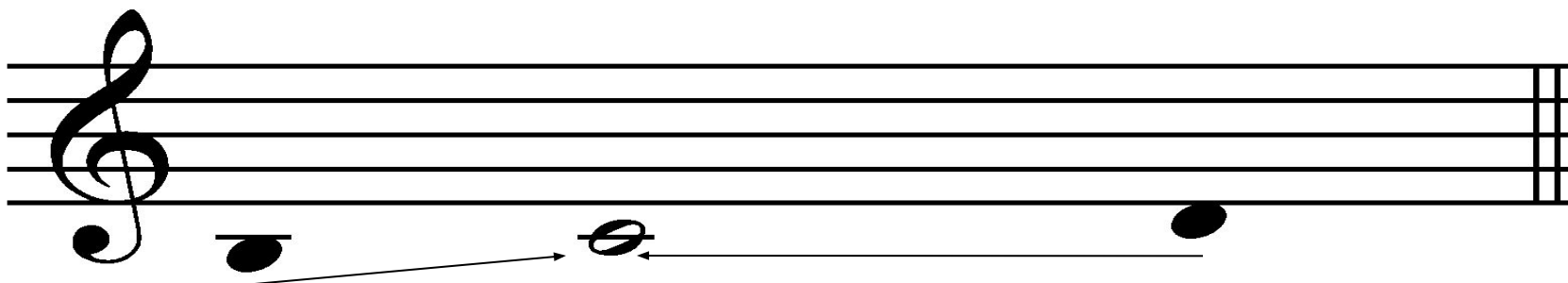
I

III

V

Кіріспе сатылар – вводные ЗВУКИ

VII
II

I

Жарты тон және тон

тон

тон

*жарты
тон*

тон

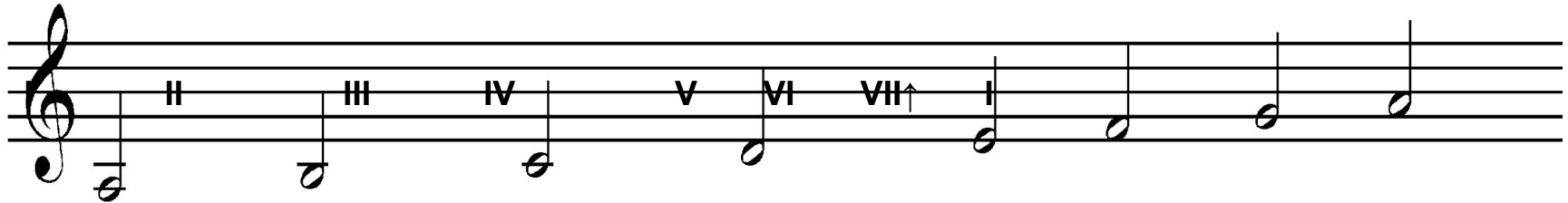
тон

тон

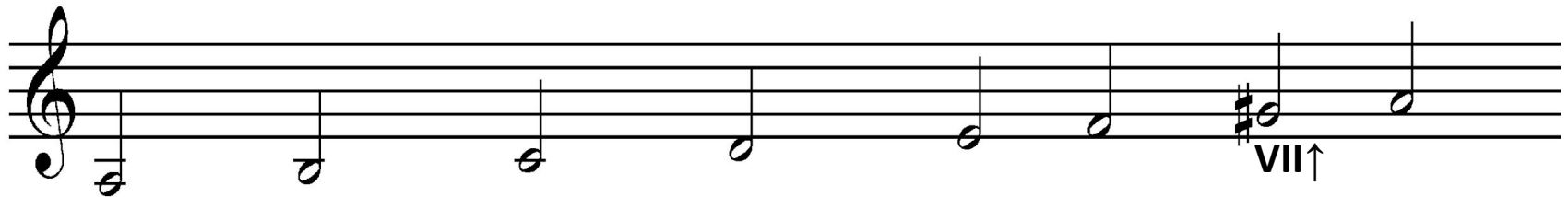
*жарты
тон*

Минордын үш түрі

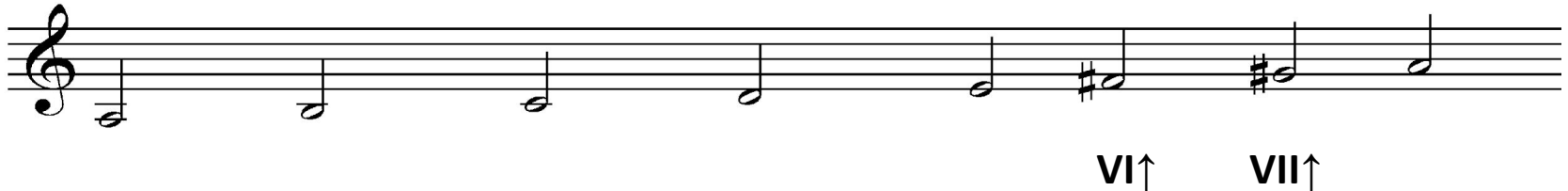
Табиғи ля минор гаммасы:

Гармониялық ля минор гаммасы:

Әуендік ля минор гаммасы жоғары қарай:

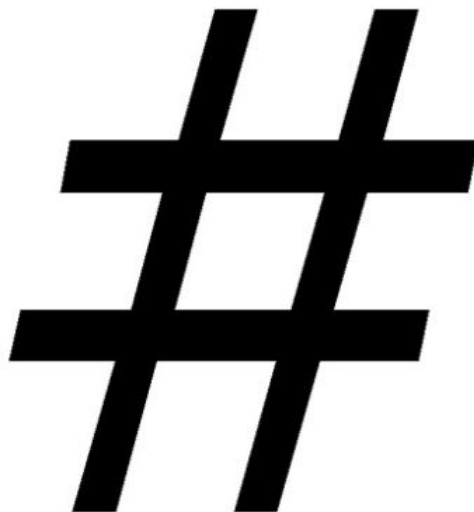

Әуендік ля минор гаммасы төмен қара

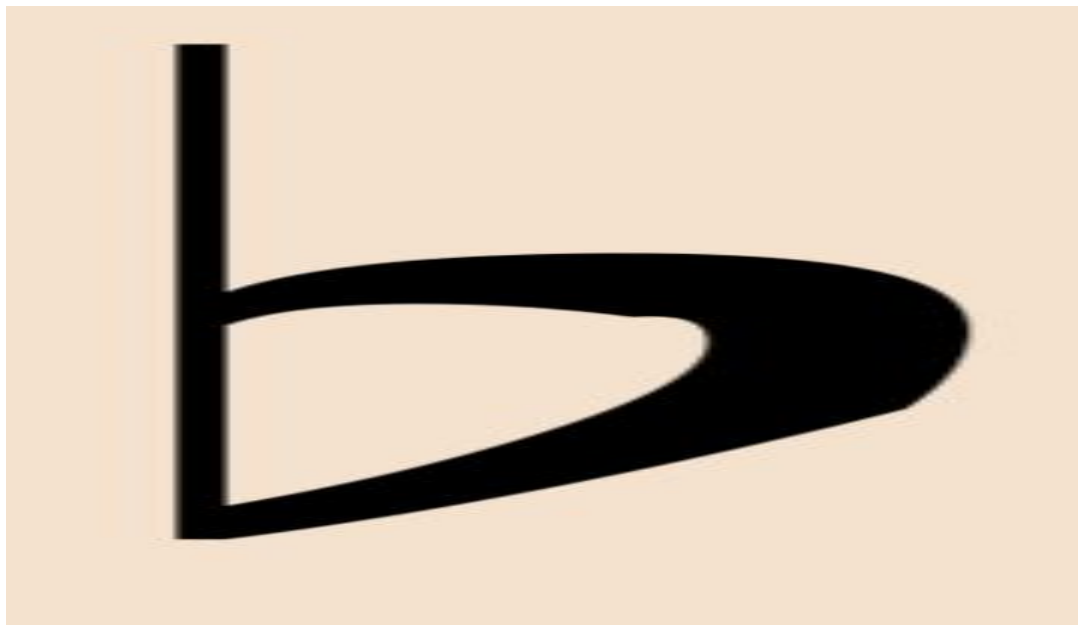
Альтерация белгілері

Диез – нотаны жарты тонға биіктететің белгі

Диез – знак повышения ноты на пол тона

Бемоль жарты тонға төмендету белгісі

Бемоль – знак понижения ноты на пол тона

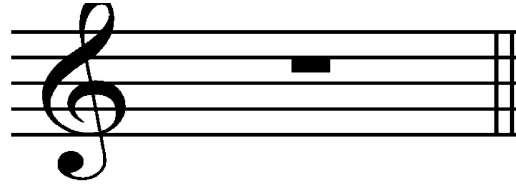
Бекар – жою белгісі

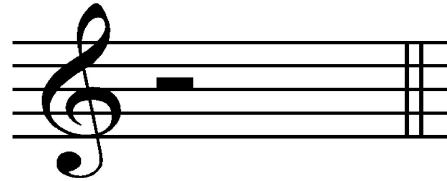
Бекар – знак отказа

Үзіліс (пауза)

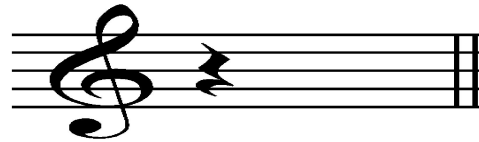
- Бүтін үзіліс

- Жартылық үзіліс

- Ширек үзіліс

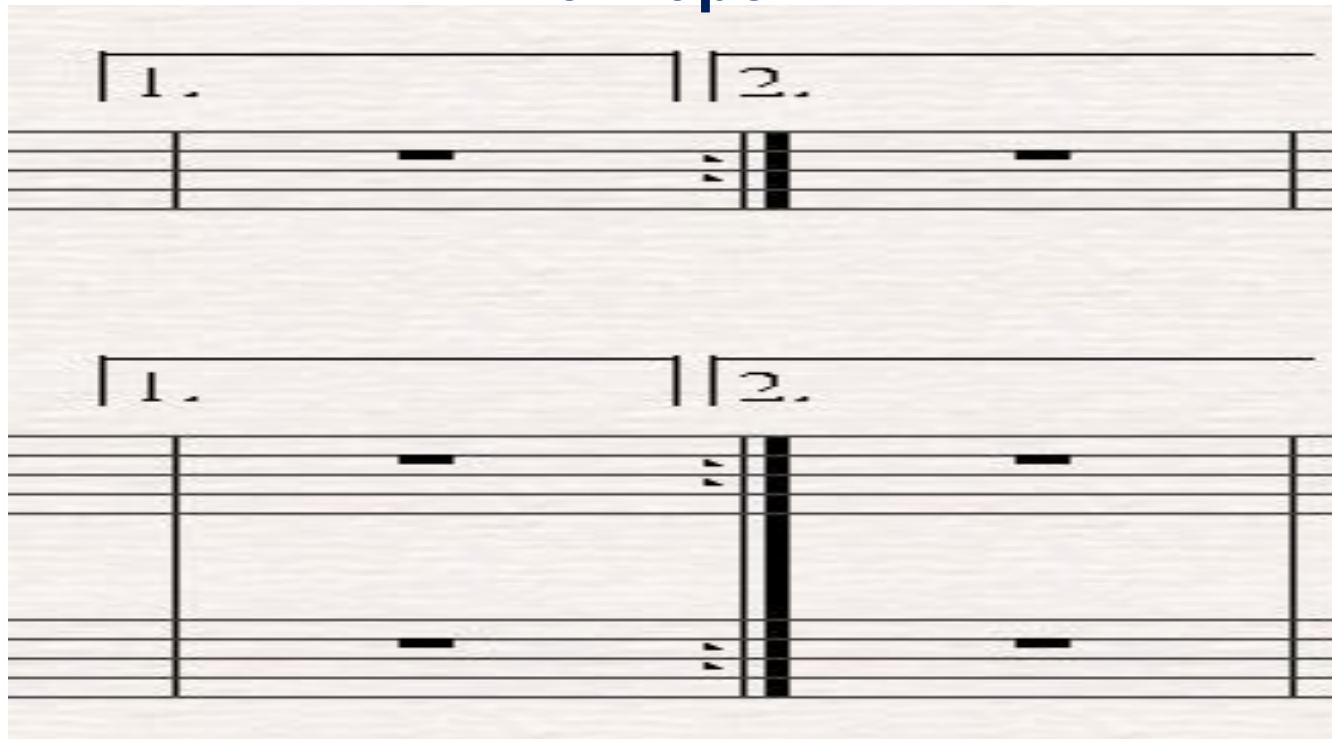
-

- Сегіздік үзіліс

Реприза

қайталау белгісі- знак
повторения

Реприза- қайталау белгісі- знак повторения

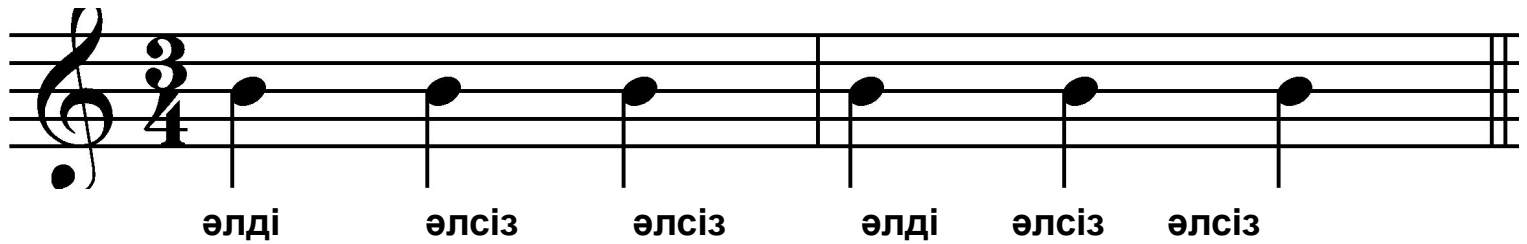

2.БАС КІЛТІ «фа» кілті

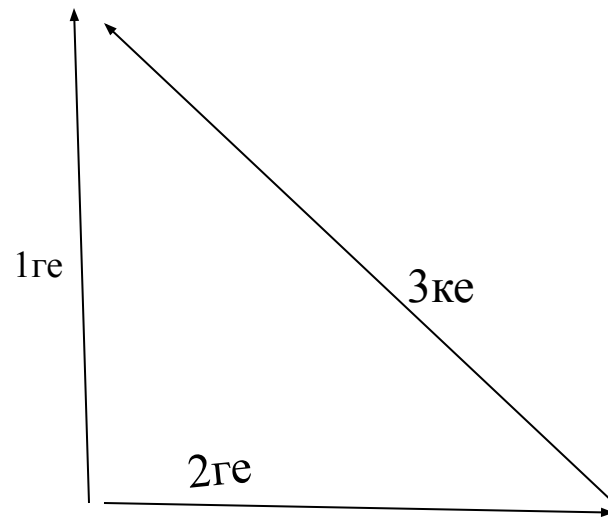
БАСОВЫЙ КЛЮЧ, КЛЮЧ «
ФА»

Өлшем 3/4

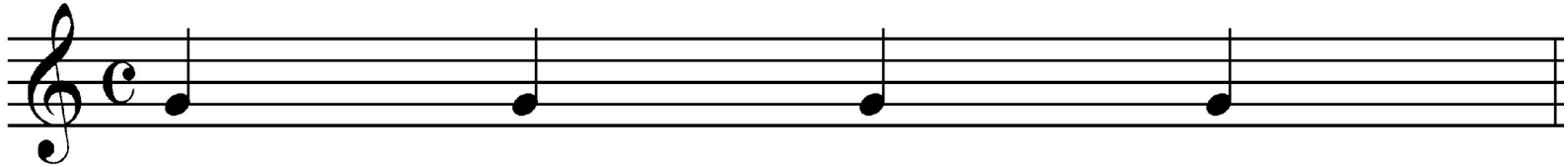

A musical staff in treble clef with a 3/4 time signature. The staff contains six quarter notes, each with a vertical line extending downwards to a syllable. The syllables are: әлді, әлсіз, әлсіз, әлді, әлсіз, әлсіз.

әлді әлсіз әлсіз әлді әлсіз әлсіз

Өлшем 4/4(C)

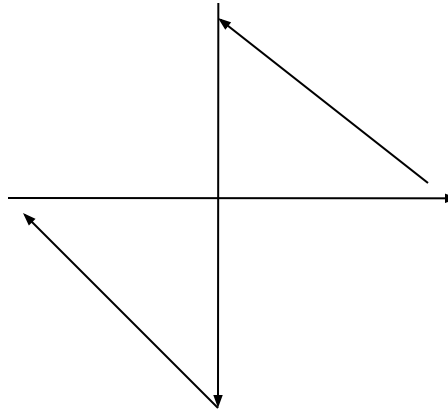
әлді
үлес

әлсіз
үлес

орташа
әлді үлес

әлсіз
үлес

4/4 өлшемге дирижерлау схемасы:

Фермата

- **Фермата** – берілген дыбысты, жазылғанына қарамай, сәл ұзағырақ шыдау керек екенін білдіретін белгі.
- Белгіленуі -

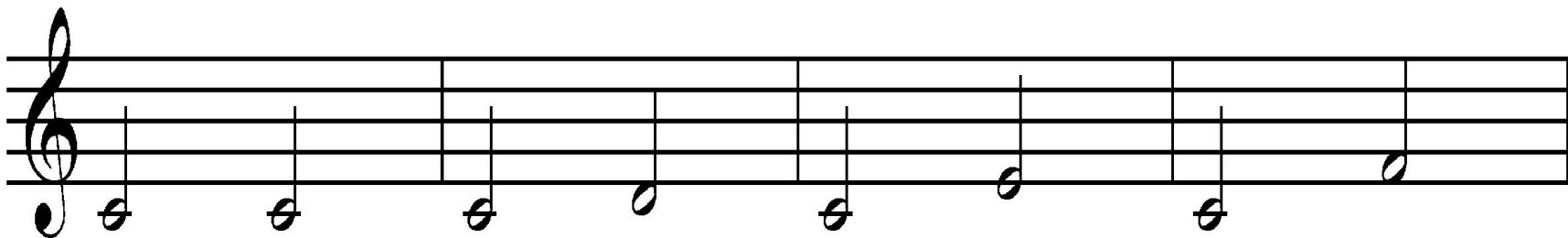

Аралықтар (интервалдар)

- **Аралықтардың атаулары:**

- Аты белгіленуі
- Прима – бірінші 1
- Секунда – екінші 2
- Терция – үшінші 3
- Кварта – төртінші 4
- Квинта – бесінші 5
- Секста – алтыншы 6
- Септима – жетінші 7
- Октава – сегізінші 8

Аралықтар (интервалдар)

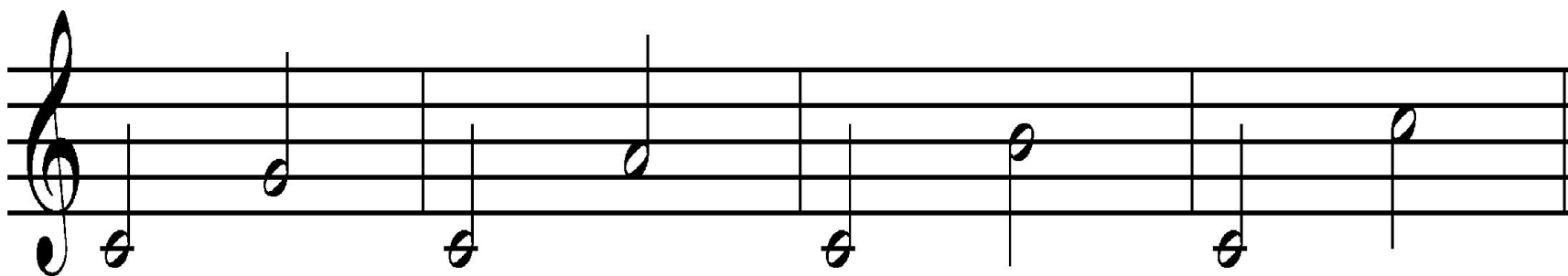

прима

секунда

терция

кварта

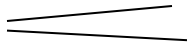

квинта

секста

септима

октава

Негізгі динамикалық иірімдердің таблицасы

Толық жазылуы	Қысқартылған түрінде жазылуы	Айтылуы	Мағынасы
piano	<i>p</i>	пьяно	ақырын
mezzo piano	<i>mp</i>	меццо- пьяно	тым ақырын емес
pianissimo	<i>pp</i>	пьяни ссимо	өте ақырын
forte	<i>f</i>	форте	қатты
mezzo forte	<i>mf</i>	меццо- форте	тым қатты емес
fortissimo	<i>ff</i>	фортиссимо	өте қатты
Crescendo		креще ндо	күшейтілу
diminuendo		диминуе ндо	әлсірете

Динамикалық белгілер-
Динамические оттенки

p *mp* *mf* *f*

Мазмұны

Кіріспе	
Музыкалық дыбыстардың атаулары ДО, РЕ, МИ, ФА, СОЛЬ, ЛЯ, СИ 1 қосымша	
Дыбыстардың ноталық жүйеде жазылу ережелері. Ноталар. қосымша	2-3
Ноталардың ұзақтығы қосымша	4
Скрипка кілті	5 қосымша
Дыбыстың өлшеуі. Такт. Такт сызығы. Өлшем 2/4. қосымша	6-7
До мажор гаммасы қосымша	8-9-10-11
Минордың үш түрі қосымша	12
Альтерация белгілері қосымша	13-14-15
Үзіліс (пауза) қосымша	16
Реприза қосымша	17-18
Бас кілті қосымша	19
Өлшем $\frac{3}{4}$	20

Пайдаланған әдебиеттер, интернет сілтемелер:-

Использованная литература, интернет ссылки :

Пайдаланған әдебиеттер:

- 1.Ә.Әбдікәрімұлы Музыка теориясының негіздері Изд «Кайнар»Алматы.1996.
- 2.Вахромеев В.Элементарная теория музыки.Изд.М.М.1967.
- 3.Максимов С. Музыкальная грамота.Изд. М.М.1968.
- 4.Курс теории музыки(под общей редакцией А.Островского)
Изд." Музыка".Ленинградского отделения.1978
- 5.Г. А. Фридкиннің «Практическое руководство по музыкальной грамоте»
(Москва, 1968 .).
- 6.Рахыжанова Г.М «Музыка сауаты» .Алматы.2010

интернет сілтемелер:

7.infourok.ru

8. ссылка <https://yandex.kz/>

9.https://ru.wikipedia.org/wiki/Категория:Музыкальные_термины

10.dic.academic.ru/dic.nsf/enc_colier/6207/ТЕРМИНЫ